

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: 1 doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dohijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti, v Tajništvu SLŠ, v Falekovej hiši. Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više odvsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v »Poslanom« 2:50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Držina-država.

Med vsemi napravami v človečoj družbi je največše važnosti družina. Boža modrost i lübezen jo je posadila na te svet. Bog sam je položo v človeka nagib, da si ustanovi družino. Od njega ma družina svoj namen i lastivnost, da te namen dosegne, či le spunjavlejo družinske kotrige bože zapovedi. Poglavitvi njeni namen je, dati Matericerkvi pobožne vernike, državi pa dobre državlane.

Maticerkev dobi od družine svoje vernike, zato pa ma pravico i dužnost, da pomaga starišom vzgajati deco, da čuva nad svetostjov hižnoga zakona. Stariše vči i vodi pri vzgoji dece, deco pa opomina, da stariše spoštüje, lübi i jim je pokorna. V tom pogledi dela Maticerkev tüdi za državo neprecenljivo dela.

Država je te srečna, či v njoj vsaki državlan, od krala pa do zadnjega siromaka spunjavle svoje državlanske dužnosti. Te dužnosti pa se državlani najprle in najlepše navčijo v domačoj družini. Ona je že sama na sebi mala državica, i či je dober. krščanski düh v družini, je vzgled dobro vrejene države. Vodstvo imata stariša. Ne samo, da skrbita za dobrobiti družinskih kotrig, da resno zapovedavleta, ka je potrebno, nego i lübita svoje domače. Vse te jakosti potrebüje tüdi dober vladar (ravniteo).

I deca ne spunjavle zapovedi staršov samo iz strahü, pač pa iz spoštüvenja i lübezni do njih. Isto je želeti od dobrih državlanov, da pravične zakone i zapovedi zvršavlejo iz lübezni do domovine, iz spoštüvanja do državne oblasti. Domača vküpnost pa vzgaja človeka za državno vküpnost. Vsi za ednoga, eden za vse. Zato pa mora za vso to vzgojo država čuvati i podpirati družine, posebno siromaško.

V znotrašnje zadeve, v vzgojo v družini se država ne sme vtiakati. To opravlja po božoj zapovedi Maticerkev i stariši, šterim je Bog to zapoved zapisao v njihovo düšno vest. Pač pa dužna država vse odpravlati, ka škodi dobroj domačoj vzgoji. Odpravlati mora božne knjige po trgovinaj, nedostojne karte za pisati, odpravlati pijančüvanje i plese, ki so prava küga za poštenje mladine.

Mislimo, da smo zadosta očivesno povedali svoje misli. Zato s vsem zavüpanjom čakamo od oblastev, štere majo oblast v mejaj zakonov zravnati, ka je za lüstvo dobro i hasnovito, naj posebno te fašenske dneve zabranjüjejo plese i pijančüvanje. To skrb bomo vsi pošteni Prekmurci povračali s spoštüvanjom i zavüpanjom.

Dr. Korošec — Radič.

Boj med njima se je začno. Šteri od obeh je bio prvi napadalec, je postranska stvar. Za nas je vekšega pomena, da te boj obstoji in se bije naprej. Poglejmo malo okolščine štere spremlajo te boj. Iz njih najležej spoznamo, što ma računati na zmago, ali što ma več batrivnosti.

V svojoj političnoj naprej vidnosti je dr. Korošec spoznao, da nezadosta, če se on nasloni samo na slovenski narod. Spoznao je, da v Beogradu nemre igrati odločilne vloge, četüdi bi za seov meo vse poslance, šteri na Slovenijo spadajo, ar je broj slovenskih poslancov premalo nasproti vsem državnim poslancom. (Kak najmre že skoz več let doživlamo, se v Beogradu ne gleda na to, ali so vsi Slovenci i mogoče iüdi Hrvati proti kakšoj stvari, nego kelko poslancov glaša za stvar ali proti njoj.) Pogledno je okoli, da bi vido, gde bi bilo mogoče najti zaveznike. Se razmi, da njemi je pogled najprve spadno na katoličanske Hrvate. Pot ga je pelala med nje. Obhodo je Dalmacijo i nešterna mesta Bosne. Vsešiom je obdržal javne zборе, zavüpniske sestanke. Ne se bojavao iti med Hrvatski narod. I gda je bio med njim, njemi ne tajio nikaj i njemi ne obečavao zlatih gradov v zraki, nego njemi je razložo vse, kak je i povedao, kak bi lahko bilo i kak bi moralo biti. Potom se je podao v Medjimurje. Bio je v Varaždini, v Prelogi, pohodo je kraje, gde so bile pred meseci skoro najmočnejše Radičove trdnjave. Da na sestankaj, štere je meo v teh krajaj ne bi meo uspeha, niti Radičovi listi ne pišejo, ravno tak tüdi od toga ne, da je mogoče govoru praznim stenam. — Hrvatje so ga poslušali i so z odobravanjom vzeli njegove reči na znanje.

Stipica je skimao z glavov gda je vse to morao gledati. Zasovražo je »popa« Korošca. Podao se je na bojni pohod. A smolo je meo sirmak. Na Krškem polji so kmetje — bilo je ravno proščenje — trcnkali z njim, a pili so na Korošcovu zdravje. Druga pot ga je pelala v Ljubljano. Tam ne nastopo javno. Med zaprtimi stenami — kam neso püstili nikoga, što ne meo povabila i v šterom se ne izkazalo, da se istinsko drži njegove politične torbe je govoru svojim vernim pristašom i prijatelom. To se je ponovilo v Maribori. Što je meo samo malo inači navihnjn nos, kak se je to videlo Radiči i njegovim vernim pomagačom i prijatelom, tisti se ne mogo prikazati med »odebranimi«, šteri so meli »srečo« i »čast« poslušati njegov glas. Brez povabila pa Bog ne daj, da bi što prikazao. — Javno pred narodom teda Radič tüdi v Maribori ne vüpao nastopiti.

Zmagovalec Jernej.

(iz polščine R. J.)

Zdaj smo na postaji! . . . Tü se ešče več lüdi nabere. Vojaki iz sosednih vesnic že čakajo. Rivanje, mešanje i gnječe je povsedi! Na steni postaje visijo razglasila. Vojna „V imeni Boga in domovine.“ Domobranci idejo braniti svojo rodbino, ženo i deco, hiže in polja, šterim preti nevarnost. Francozi majo največšo špico na Pognebin i na druge bližnje vesnice. Tak so si mislili lüdje, gda so razglasila čteli.

V sobi čakalnice (váróterem) so celi oblaki dima iz pip. V toj gnječi se težko razmijo eden—drugoga: vsi hodijo, brodijo, kričijo. Poleg železnice se čüjejo nemške zapovedi, glasne, kratke in ostre.

Zvonec zacinka . . . Tromba zablekeče! Paf, paf, se čüje oddeleč. Edna ženska začne kričati: »Joj meni, joj že ide!« Očividno je zdihovala za svojim sinom, druge ženske so jo pa naopak razmile i vse začnejo kričati: »Ide, ide, Francoz že ide!« To je spravilo veliki strah ne samo med ženskami nego tüdi med bodočimi junaki. Veliko gibanje nastane med lüdm. Vtom pa prileti vlak na postajo. Iz vagonov gleda na sto pa sto vojakov v uniformi z rdečimi robi na kapi. Iz vagonov ali vozov za vogelje lüka-

I ravno v tom je velka razlika med obema bojevnikom. Dr. Korošec je šo od kraja do kraja i govoru vsem i vsakšemi, što ga je samo steo poslušati. Ne se bojavao, da bi med njegovimi poslušalci bili tüdi njegovi politični nasprotniki, šteri bi ga mogli mogoče spraviti s svojimi krik, medklici, pitanji v nepriliko. On se ne bojavao sodbe naroda. Tüdi se njemi je ne trbelo bojati, ar svojega programa ne spremeno, nego je ostao s svojimi tovariši pri načelaj. Štera je prle glas. Pri Radiči je stvar inačiša. On niti zdaj nemre trditi da njegovi volilci odobravajo zdajšnju njegovo politiko. On je naime bio voljen, ar je bio republikanec, sovražnik vidovdanske centralistične ustave, nasprotnik militarizma (velke vojske) i navijanja davkov. Po izvolitvi pa se je brez znanja i privolenja volilcov spremeno i postao ravno nasprotno tistomi, ka je prve bio. I to njemi brani iti med narod. Boji se da bi ga ravno tisti obsodili, šteri so ga prve volili. A toga nešče doživeti. Javno nešče biti obsojen. Zato pa ide samo med svoje bližne pristaše, med svoje zavüpnike, šteri so — povečini iz haska želnosti — sprejeli tüdi njegovo novo politiko i bi sprejeli — ravno tak iz haska želnosti — tri-, štiri-, päť i Bog zna kelkokrat spremenjeni program, ar je njüv edini program, da majo hasek.

O Radičovej zmagi govoriti je prerano. Če gledamo na vse okolščine, štere so vezane z nastopom obeh političnih voditelov, smemo trditi, da je dr. Korošec bliže zmagi kak Radič. Njegova napoved, da »popa« Korošca v Sloveniji premaga, se ne spüni, jako lahko pa bi se znao zgoditi, da bo on premagan v Dalmaciji i Medjimurji. Znamenja tak kažejo.

Delavska zbornica.

Časi po vojni je pokazao, da državne zbornice kak so zdaj osnovane, neso za plodovitno delo. V deli je zadržavlejo ministri, vlada. Vlada mora zdornici (zbranim poslancom) predložiti osnovane zakone, da je tej popravijo i potrdijo s svojimi votumi. Vlada, posebno zdajšnja naša, pa je toga nezmožna. Par lüdi se z oblübami i napelavanjom lüstva prikopa do oblasti, štero oblast pa ne zvršavlejo lüdstvi na hasek, nego v svoje stranke i svoj hasek. Zato je upravičena

kajo skrivnostne cevi topov, iz odprtih vozov se pa leskeče celi log bajonetov. Tak se vidi, ka je vojakom bilo zapovedano spevati, ar vsi tak spevlejo, ka se celi vlak trosi.

Prve kak so novi vojaki šli na vlak, so je vse v red postavili; što more, ešče jemle slovo. Jernej zamahne s svojov širokov dlanjov, kak z lopatov, oči njemi pa nikam trdno gledajo:

- No, Magda, z Bogom!
- Oj, ti siromaček, ti!
- Nigdar več me ne boš vidila!
- Nikdar več!
- Nikše pomoči več ne!
- Naj te Mati boža čuva in brani!
- Z Bogom! pazi na hižo!
- Žena ga objigne vsa objokana.
- Bog te naj vodi!

Pride zadnji hip. Žvižg, jokanje in staranje žensk zaglüša vse: „Z Bogom! Z Bogom!“

Vojaki so že ločeni od vseh drugih okoli stoječih: že stojijo v ednom redi vsaki na svoiem mesti, potem se pa cela truma naenkrat gene i stopi bliže k vlaki.

zahteva vseh resnih ljudi, da se državna zbornica preosnove. Na mesto edne zbornice bi bile dve menšivi, šterivi bi si delo razdelili. Eđnoj bi nekak ime bilo *poslanska zbornica* i bi se brigala za posle, štete upravlja zvünešnji, notranji, vojni i drügi te vrste ministri, drügoj bi bilo ime *stanovska zbornica* i bi upravljala carine, delavske, uradniške, obrtne zakone i tak dale. Vse zakone dozđaj so delali samo poslanci političnih strank v stanovskoj zbornici pa bi prišli k reči zastopniki vseh glavnih stanov: delavskoga, kmetskoga, uradniškoga, rokodelskoga i tak dale. Tej zastopniki bi ležej iskali hasek posamičnih stanov kak zastopniki politični strank. Država najmre ne obstoji iz političnih strank, nego med drügim iz stanov. Politične stranke pridejo do svoje moči dostakrat s praznimi obljubami, šterim lüstvo verje, stanove pa je rodila potrebnina. Zato pa, či je vsaki stan potreben, more priti tüdi vsaki do svoje reči i vsaki zagovarjati svoje pravice.

Slovenska ljudska stranka je po svoji polancaj že pred dobrimi štirimi leti predložila skupščini da naj se ustanovi stanovska zbornica. Za zdaj je to večina odbila. Nekši mali začetek te preosnave je pa Delavska zbornica.

Zakon za varstvo delavcev iz leta 1922. dovoljuje za celo državo osem takših zbornic.

Njihov poseo je, da varjejo hasek i pravice delavcov. Posebno pa, da oblasti izvršavlejo delavske zakone, da oblastem pomagajo i tanačivajo v zadevaj delavcov, da branijo delavce pred krivicami delodajalcov i pomagajo pri sklenjavanji takši pogodb, kde se dosta delavcov pogaja z delodajalcem (naši slavončarje).

Delavska zbornica za Slovenijo je v Ljubljani. V tistom časi, kda so jo ustanovili, so meli moč liberalci i socialni demokratje, za to so v zbornico imenüvali skoro same socialiste. Pod njihovov komandov je zbornica spala. Le dr. Korošec — Davidovičova vlada njoj je dala življenje.

Od 2. pa do sedmoga februara do volitve v Delavsko zbornico. Volili bodo vsi, ki so zapisani v volilne imenike Glasovalo se bo z listki, štete dobijo volilci od 4. januara naprej pa do približno 27. Što ešče te ne bi dobo glasovnoga listka, naj se obrne na volilni odbor za Delavsko zbornico v Ljubljani.

Za zdaj si vsi volilci zapomnte to, da ne dajte listkov z rok nikomi, dokeč se vam ne pove komi i kda je oddate. Tüdi je ne pišite, dokeč se vam ne razloži, kak bote pisali,

NEDELA.

I. po trej kralaj. Evangelij sv. Lúkača v 2. poglavji od 42. do 52. vrste. „Zgodilo se je, da so ga našli . . . sedečega sredi vučenikov, štete je poslušao i spitavao.

V denešnjem sv. evang. nam posebno v oči spadne Jezušova velka ponižnost. Poslušao i

Na zapoved: „Notri stopiti!“ se čarna truma začne redčiti, dokeč vse ne požrejo odpreti vagoni. Naprej zaživžga (zafüčka) lokomotiva i meče v zrak cele oblake sivoga dima. Zđaj zastonja kak zmaj (šarkan) i füšča iz sebe vodeno soparo. Javkanje žensk je do vrha prikipel. Edne si pokrivlejo oči z predpasnikom, druge vtegujejo roke k vagonom. Jočeči glasi zovejo svoje sine, može.

— Z Bogom, Jernej! — kriči Magda. — Pa se ne vlači ta, kam te ne pošlejo. Naj ti Mati bože . . . Z Bogom! Oj, za božo volo!

— Pazi na hišo! — njoj kriči Jernej.

Druga vrsta vozov se nanaglo štrosi: začeli so se odevdarjati eden v drugoga in se počasi gibati.

— Ne pozabi, da maš ženo i dete! — je ešče opominjala Magda, bežeč poleg vlaka. — Z Bogom! V imeni Oče i Sina i sv. Duha. Z Bogom . . .

Vlak v začetki ide počasi potem, pa vsikdar hitreje, i pela vojake iz Pognebinina pa iz so-sednih vesnic.

* * *

Na edno stran ide proti Pognebinini Magda

spitavao je. Koga je spitavao? Siromaške lüdi, ki so se toti držali za vučenike, pa kak se je to sledkar pokazalo, kda je Jezuš javno včio, so bili v mogočem zaslepljeni. I što je spitavao? Sam Bog, ki vse zna, ki s svojim neskončnim razumom sega od večnosti do večnosti, šteromi je znana vsa skrivnost vsake stvari, on vseznajoči Bog spitavle od človeka. Ne da bi se navčo, nego da bi včio i da bi nam dao lepi vzgled, posebno mladini, naj se i ona tüdi rada vči vsega, ka je hasnovito za telovno, v prvoj vrsti, pa, ka je potrebno za zveličanje düše.

O, kelko mladine, posebno že nekelko odraščene, bi se moralo v dno düše sramüvati pred Jezušom! V cerkvi se glasijo bože reči, se razloga sv. pismo, zapovedi, bože i cerkvene, se podavle vernikom: navuk od milosti, svestev itd. Kelko lepoga, kelko hasnovitoga, kelko zveličavnoga za düšo! Le dobre vole je potrebno i düše bi se bogatile z nebeskimi kinči. Le dobre vole i vnoštteri bi ostao na pravoj poti, i bi raseo kak Jezuš v Nazereti v modrosti i starosti i milosti pri Bogi pa pri lüdej.

Prijava invalidov i vojnih vdovic i sirot.

Imamo novi invalidni zakon. Vsi vojni invalidi, vdovice i sirote se morajo zglasiti, ki ščejo po novom zakoni dobiti kakšo penzijo.

Zglasiti se trbe do 17. februara toga leta. Kesnejša zglasitev nede več valala nikaj. Zglasiti se mora vsaki pri pristojnom okrajnom sodišči. S sebov morajo prinesti:

1. Potrdilo ministarstva za socialno politiko, da njim je špecialna komisija pripoznala pokojnino. Ar je špecialno sodišče v Belgradi še ne vsem postalo, naj tisti, ki nemajo toga potrdila, to povejo pri sodišči i obečajo, da včasik pošlejo, kda je dobijo.

2. Sklep deželnoga ali okrožnoga sodišča, da njim je to priznalo i odmerilo penzijo ali kakšo drügo podporo. Što ma gorinavedeno potrdilo, naj oboje predložiti, Tisti pa, ki nemajo nijednoga, naj to pri sodišči povejo. Da so pa resan dablali penzijo, tenko potrdijo z inavidskim üverenjom, vdovice i sirote pa s plačilnov polov nekdašnje vojaške intendance, ali z odrezkom nakaznice.

3. Potrdilo Računovodstva delegacije ministarstva financ v Ljubljani, da njim penzije neso stavili. Računovodstvo ta potrdila razpošle vsem, šterim je penzija ne stavljena. Či što do 22. jan. ne bi dobo potrdila, pa je dozđaj redno dablao penzijo, mora sam pisati po njo i si jo preskrbeti pred 10. februarom. Nato jo pa itaki poslati sodišči.

4. Potrdilo, kelko je plačao davka, kda je postao invalid (vdovice i sirote, kelko je plačüvao mož ali oča). To potrdilo mora dati davčni urad brez kolekov.

s trümov žensk in joče, na drugo stran svetá pa leti vlak z bliščečimimi bajoneti i v njem naš Jernej. Nihče ne more viditi konca sive daljave. Tüdi ves Pognebin se komaj vidi iz vlaka. Samo velika lipa se kaže i cerkveni stolp, v šteroga se odbijajo sunčni traki. V kratkom se je tüdi lipa skrila in zlati križ se vidi samo kak edna svetla piknja. Dokeč se je tá piknja svetila, je gledao Jernej na njo, da je pa tüdi ta vgasnola, je bila žalost Jernejova neizmerna. Prijalo ga je nikše omedlevanje, in je že mislo, ka bo konec. Začeo je gledati na korporala, ar te je za Bogom zdaj za najvekse med njimi. Kaj se bo z njim zgodilo, za to se more brigati korporal; Jernej sam več nikaj ne ve, nikaj ne razmi.

Korporal sedi na klopi in puško držeč med kolinami, kadi svojo pipico. Dim, šteti prihaja iz nje, njemi večkrat pokrije obraz. Ne samo Jernejove oči so na njega obrnjene, nego vse oči iz vseh kotov ga gledajo.

(Dale.)

Aktivni upokojeni oficirji morejo še poleg toga predložiti dekret o upokojitvi.

Vsi očevje (invalidi) matere i oni, ki hranijo stariše, naj pitajo na sodišči, ka se morajo predložiti, da dobijo dodatke.

Potrdilo štete dobite pri sodišči, i taki pošlite priporočeno na adres: Računovodstvo delegacije ministarstva financ, odsek za vojaške mirovnine v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica. Što ne pošle potrdila do 21 februara 1926. l., njemi stavijo penzijo.

IZVRŠILNI ODBOR
v Ljubljani.

Naš podlistek.

Z novim letom smo zečeli objavlati novi podlistek „Zmagovalec Jernej“. Pripovest je lepa, zato bi škoda bilo, da je nebi obvarvali za sledkar. Kka izide do kraja, bo se v celom dalo prav lepo čteti. Zato pa že zavolo te pripovesti devlite vküp Novine od celoga leta. Či pa što nebi mogeo zbirati celih Novin, naj si konči pripovest shrani. Zato jo damo tiskati tak, ka je na prvoj i drügoj strani na istom prostori i se da izrezati pa shraniti. Da se nebi izrezani listi preveč zmešali, bo vsaki listek imeo na gornjem robu svojo tekočo številko.

Dopišüjite v Novine.

Novine so naša vküpná zadeva. V njih naj se kaže vse javno življenje naše Slovenske krajine. Urednik pa nemre vse zazvedeti, zato njemi morate naznaniti, či se kde kaj zvünrednoga zgodí. Le tak do Novine zanimive i se dopadnejo naročnikom. Zapomnite pa to:

1. Dopisi naj bodo istinski i brezi sovraštva do kakše osebe. Osebo pomilüjmo, samo njeno blodnost popravljamo.

Vsaki dopis mora imeti podpis tistoga, ki ga je pisao, to je njegovo ime i cono. Vsi nepodpisani dopisi marširajo ena — dve v koš.

Dopise pošilajte na naslov: Uredništvo Novin, Murska Sobota, Kolodvorska ulica 123.

UREDNIŠTVO.

Glasi iz katoliškega sveta.

V katoliško cerkev je pristopo Filip Morosov, ravnateo ruskoga pravoslavnoga seminara v Vilni. Svoj stopaj je razložo v pismi, štete je poslao pravoslavnomi nadpüšpeki. To pismo so objavile vilnske novine. Nekaj misli iz pisma vzememo neizpremenjenih, naj se vidi, da je te velki stopaj včino popunoma premišleno i na zapoved svoje düšne vesti. Tak piše:

„Po dugom premišlavanji sam se odločo napraviti jako važen stopaj. Odločo sam, poslati kotriga tiste verske družbe, štete ma za svojega najvišešnjega pastira rimskoga papo. Kda to včinim, poslušam glas svojega osvedočenja, da je prava Kristusova Cerkev tam, kde najdemo Petra v njegovi naslednikaj . . . Kda Vas zapüščam, Vas prosim, da mi verjete, da je moj stopaj ne nikše izdajstve . . . Kda se ločim od Vas, dobro znam, da me Vi izobčite i povete za odpadnika. Nego to me ne znemirja in jaz Vam odpüščam . . . Trdno sam osvedočen, da Vaše izobčenje nemre skoditi mojoj düši. Nemrete me s tem ločiti od skrivnoga tela Kristušovoga i od lübezni do njega. Več kak vse lüdim Kristusa i Njegovo sv. Cerkev v po Njem bom lübo svoje brate i bom proso Najvišešnjega, da bi dao vnogomi med vami milost, da pridete k pečini, na štete je Odrešenik zozidao svojo Cerkev Edino na toj pečini more stati v teh težkih i žalostni dnevaj edino prava pravoverna Cerkev Kristusova.“ Tem rečam nej trbe davati razlage, so same očivesne.

Eden novi svetek je vpelala sv. Maticerkev, šteroga bomo svetili zadnjo nedelo v v oktobri. Imenüje se svetek Kristušovoga kralstva. Na te den naj bi se kršćanske družine posvetile presv. Srci Jezušovomi.

Rimski papa so poslali katoliškomi sveti svoje više pastirsko pismo. V tom pismi svet

oča opominajo, naj svet nepozabi, da mora Maticerkev kakti Kristusova naprava imeti popuno sloboščino in neodvstnost od države.

Zaključili so sveto leto rimski papa ravno na sveti post. Pri tej slavnosti je bilo navzoči na jezere i jezere med nyimi dosta tühinski romarov, ki so sv. počo z velikim navdušenjom pozdravljali. Cela slovesnost se vrši tak, ka sv. oča nalprle blagoslovijo srebrno zidarsko šker, potom pa vzemejo zidarsko žlico i trikrat vržejo mord na že zozidane sv. dveri. Te dveri ostanejo zazidane do drugoga svetoga leta, teda celi dvajsetpet let.

Naraščanje katoličanstva na Angleškom. Tam je med 38 milijon prebivalcami samo 2 milijona katoličancov. Spreobrnjenja pa se vsako leto povnažajo. 1911. leta se jih je izpreobrnilo 3 jezero 6 sto, leta 1914. pa že 9 jezero, ovo leto pa jih je prestopilo k katoličanski veri 12 jezero 8 sto. Zrok tej lepi sadov je boža milošča, trezna miselnost Anglešov i apoštolsko delo neduhovnikov, Tam najpre poleg duhovnikov v cerkvi predgajo tudi neduhovniki (civilni) odzvuna cerkvi po vulicaj i javni mestaj, da spoznajo katoličanske verske istine tudi tisti, ki se bojijo v cerkev iti.

Domača politika.

Dvojni božični svetki, katoliški i pravoslavni, štere svetijo 14 dni sledkar kak mi so nekoliko stavili politično delo. Poslanci so na počitnicaj. Samo finančni odsek dela.

Te odsek se briga za državno verstvo, posebno za potroše. Zdaj ravno rešetajo potroše za letos. Sestavljeni je odsek tak kak zbornica. Štera stranka je v zbornici močnejša, tista ma tudi več zastopnikov v finančnom, odseki. Večino majo radikali pa radičevci.

Kak ta večina dela s potroši, to je naravnoč grozno. Na kratko se to lahko pove: šparajo tam, kde krvavo trbe, kde bi morali šparati tam pa rasipavlejo. Odpravili so več borz dela, med temi tudi v Murskoj Soboti, odpravili so tudi nadzornike, šteri so pazili, da ne bi v fabrikaj pri mašinaj nevarščine bilo za življenje delavcov; odpravili so tudi obrambo siromaške dece. Pač pa so masne plače za vnoga mesta v ministrstvaj, štera so nepotrebna. Tak so na priliko nekši statisti, štere nihše neve, ka delajo, vendar pa vlečejo stojezere plače.

Druga vnebokričeča krivica pri potrošaj je ta, da se nesmerno potroši za Srbijo, za prečanske kraje pa majo samo male drobtine. Minister za javna dela potroši letos dvesto milijonov dinarov. Slovenija dobi od toga komaj 2 milijoni, to se pravi samo eden širti deo. Čiravno ta Slovenija plačuje šest deo vseh direktni davkov v našoj državi.

K tomi ne trbej vikaj praviti. Računi preglasno kričijo, kakša nesmerna krivica se nam godi. Samo to moramo povedati, da za te račune, za to vnebokričečo krivico glasujejo radičovi poslanci, ki so na kortešeranj obetali blaženstvo za siromaka v njihovej mirotvornoj republiki. Za takše blaženstvo se lepo zahvalimo.

Svetovna politika.

Rumunsko. Prestolonaslednik se je odpovedao troni. Stalnoga zroka nihče nevej. Kaže pa vse, da sta si z ministerskim predsednikom preveč naskriž bila. Odstop prestolonaslednika je napravo velki vtis na ljudstvo, pri šterom je bio priljubljeni.

Bolgarija. Cankova vlada, štera ma na svojoj vesti dosta nedužne krvi, je morala odstopiti. Samovolne vlade se vse široma krhajo.

Grčija. Tam čakajo diktaturo, to je vlado, štera gospodari brez zastopnikov ali poslancov ljudstva.

Italija. Musolini je že itak bio neomejeni gospodar cele države. Vse, ka je nej bilo po njegovoj voli, je odpravo. Trbelo je še samo to z zakonom potrditi. Nedavno se je tudi to zgodilo. Dali so zakon, ki da punomoč nad celov državov v roke državnimi tajniki. Potom de krao samo zavolo lepšega na troni.

Dopisi.

Krog. G. Anton Bejek župan v Krogi se je odpovedao županskej službi. V svojoj službi je bio človek na svojem mestu, poštenjak od pet do deset glave. Župn je bio že za časa boljšeševikov i kak takši večkrat v smrtnoj nevarnosti. — Glavni vzrok odstopa je bilo to, da so neštetni ošabni ljudje preveč rovali proti njemu.

Odranci. Prostovoljno gasilno društvo se zahvaluje liplanskoj občini za podeljeno podporo. Podpori se društvo tembole veseli, ar je to prva podpora, štero je od svojega začetka dobilo.

Glasi

— **Tišina.** Danes teden smo meli tišinčarje gosta v osebi našega rojaka g. Jožefa Klekl nar. poslanca. Na povabilo našega g. plebanuša so prišli, nam držali sv. mešo i sledkar predgo. Predgali so od dnevnoga goda, od najsv. Imena Jezušovoga. Predgo so dokončali s sledečimi mislami: Pred 25 leti sam vam dragi tišinški farniki, na te svetek, s toga mesta predgao tudi od Imena Jezušovoga. Te sam v njegovom imeni nekaj proso od Vas. Proso sam Vas, da njemi podignete primerno, dostojno prebivališče. Vi ste poslušnoli njegov, ne moj, glas, ar predgar glasi bože reči i ste prvi v Slov. krajini pod vodstvom teđajnjega Vašega vreloga plebanoša (dr. Ivanocija) ponovili božo hišo i postavili Jezuš veličasten veliki oltar. Za Vami se je zbudila gorečnost za božo čast v celoj Slov. krajini. Vašo lübezen je Bog poplašao s posebnov lübeznostjov, štera občuvala to faro i v boji i v po boji v poštenosti i pobožnosti. — Po 25 letaj pridem z novov prošnjov na te den. Ne prosim pa zdaj, da bi kaj dali Jezuš, nego da bi sprejeli od njega. On Vas opomina i prosi po svojem apoštoli sv. Pavli; „Oblečite si Kristuša“, to je da bi vseširov v njegovom duhi hodili, ne samo v cerkvi nego tudi zvuna nje, da bi ga povsod kazali. Pa ne samo to, ešče več Vas prosi: „Živem jaz, ali ne jaz, Kristuš žive v meni“, to Vas prosi Kristuš po svojem sv. apoštoli, da so vse vaše misli, reči, djanja njegova, to je da žive Kristuš v Vas. To življenje v Kristušu pa rodi preropenje v njem, ki je sad sv. misijona. Kak ste Vi pred 25 leti postavili Jezuš prebivališče, oltar, tak šče zdaj On vsakom vašem srci meti oltar, i v njem z Vami vred živeti za Boga za nebo. Te oltar šče podignoti on po sv. misijoni, ka se spuni vroča žela vaše pesmi, ki se je telkokrat tak lepo glasila v toj Marijinoj cerkvi: Jezuš naj žive, Jezuš v našem srci naj žive. — Po predgi je nastalo veliko navdušenjenje i pripravlanje za sv. misijon, za šteroga so ešče te den pisali naš vrel i g. plebanoš, da bi se vršo še to leto do do 15. aprila.

Vmorili so Pelcl Alojza, krčmara na tišinškoj golibi i. toga meseca. Dečko je hodo k Hrastji z nekim možom, na šteroga je žena mela srde. V srđaj je pa ta najela morilca, ki bi moža z sveta spravo. Morilec je z ročicov šteo vdari moža po glavi, pa je v naglici vdaro toga dečka. Na pol mrtvoga so ga spravili domo na tišinško golibo, gde je po sprejemi slednjega mazanja dušo pušto.

Svet.

Modra razsodba Angleža. Kak je znano so nedavno Grki vdrl i svojov vojskov, na Bolgarsko i obsterljavali vesnice pa ropali. Društvo narodov je sklenolo, da se morajo Grki itaki meknuti iz bolgarske zemle. Da bi konči nekaj s sebov vzeli, so šteli odedgnati cele črede živine iz bolgarskoga varaša Petrič. Nastanola je svaja. Grki so pravli, da so živino s sebov brignali za preživež, bolgarski knoovje so pa pravli, da je živina njihova zastopnik Društva narodov Sir Horac Rumboli pa je tak razsodo, da naj živina sama povečida je. Zapovedao je naj živino samo puštijo. Na večer pa je živina sama pokazala što je gospodar, vsaka je šla k svojemi verti. Tak je bila svaja končana.

Grozna nesreča se je zgodila na staro leto blüzi Gorice na bregi Kalvarija. Dva dečka sta šla v kaverno (lükno pod zemlov, gde so se v bojni vojaki skrivali) i tam najšla veliko granato, štera je še od vojne tam ležala. Štela sta jo domo odnesti. Pri tom se je razpočila i ednoga dečka vse raznesla, drugoga pa na smrt ranila.

Država.

Novi most bodo začeli delati med Belgradom i Pančevu. Dugi bo poldrügi kilometer i bo eden med največšimi mostmi v Evropi. Zidani de na betonske (cementne) küče, odzgoraj pa bo iz železa. Po njem de vozo vlak, pripraven de pa tudi za kolno i peško pot.

Našemi prezvišenomi pušpeki je hodila mariborskoga duhovščina v imeni vsej duhovnikov i vernikov voščit za novo leto. Nadpastir so izpovedali zahvalo i se spomenoli trpljenja v šterom se nahaja ljudstvo z duhovniki vred. Bog bo blagoslovo naše delo v trpljenji i tudi sami se poslužimo vsej dovoljeni sredstev za zboljšanje položaja. Dušne moči pa iščimo pri Bogi. Zednim pa so naznanili pušpek novico, štera tudi naše Prekmurce razveseli, najpre da se naskori nastavi komisija, štera itaki začne z delom, da se pokojni pušpek Anton Martin Slomšek pričejo blaženim. Slovenski narod pa bo delo komisije podpirao z molitvami i s tem se duševno prerajao. Od Slomška smo tudi Slovenci na toj strani Müre meli dosta duševnoga haska. Moharske knige, posebno pa knige »Krščansko devišstvo« i »Življenja srečen pot« so neprecenlive njegove zasluge.

Slovenska Krajina.

Naročnikom, ki so samo na „Novine“ naročeni, dobijo „Kalendar Srca Jez.“ za polovično ceno, to je 4 dinare. Što ga šče meti, naj pošle svoj naslov na Upravništvo „Novin“ v Črensovcih.

† **Vmro je** v Zagrebečkoj bolnišnici domačin Joško Kovač iz Dobrovnika. V Zagrebi je študirao na vseučilišči pravu. Bio je veren i odločen katoličan, ki se ne sramüvao svojega verskoga osvedočenja. Bog njemi bodi plačnik! Starišom i vsem domačim izražamo svoje sožalje!

Močen potres smo občutili na novo leto večer i taki po sedmoj vüri. Najpre je začelo rümeti, potom se je začelo vse zibati. Najmočnejše se je trosilo v severnoj Italiji. Drüge nesreče je ne bilo, kak stene so spokale.

Pintarje!

Pozor!

K odaji so sühe doge za menše i vekše lagve po jako fal ceni pri Gosp. FRANC KOFJAČ-i ključavničarju v Murski Soboti.

Mladoženci i Snehe!

Za naküpivanje vsefele obleča i spodnjega gvanta pa Vam pripotoča staroznana trgovina FRANC SERSEN v LJUTOMERU pri cerkvi. Tam najdete največšo zalogo vsefele blaga od najfalejše do najfinejše vrste po vünredno nizkoj ceni i je popunoma nemogoče, da bi takše blago indri dobili falej, ali pa konč po istoj ceni. Posebno pa si lahko snehe zaberejo vsefele blago za svoje bale. Osvedočite se, ne bo Vam žao!

Prekmurski dijak. (dalje.)

In sledile so priprave za tečaj, potem pa tečaj sam. In prišli so od daleč in blizu. Naš mogočni župnik, skromni ravnatelj, učeni Šedivy, salonski Klár, fakat i in Náci in Bajlec vsi z merico modrosti. Elita trideseterih prisotnih je bila vesela. Še robati in pošteni Küzma naš je rekel po tečaju: Fáj n je bilou! Škoda da je tak friško minolo.

Bil je redni občni zbor.

Fantje so se menda dobro odrezali, kajti Bakan naš v vojaški suknji je zaploskal: Živijo! zmagala je opozicija.

Mi dijaki smo pa pošteni.

Nočemo zmanjšati slave našim tiskarjem, da ne znajo delati tiskovnih napak. Dali smo njim priliko, da dosežejo v tej stroki rekord, korektor pa odlikovanje. In to so vsi dosegli v naših zadnjih poročilih.

Zato bomo o vsem tem, kar smo tu omenili, brbljali obširneje v prihodnjih boljših časih, če pa teh ne bo, pa v drugih krajih. (Da še hieroglifov ne vemo čteti! Vrednik.)

Shod g. poslanca J. Klekla na Tišini. Januara 3. ga so obdržali nar. poslanec g. Jožef Klekl zavupniški sestanek. Prišlo je na njega iz domače, cankovske sobočke fare do 1000 možkov i deč ov. ki so z največšov pazljivostjov poslušali i z odkritosrčnostjov odobravali izvajanja g. poslanca. Razložo je na prošnjo volilcov agrarni zakon o začasnem odavanji veleposestniške zemle. Potek govora je bio sledeči: Ar je zemla Gospodova — kak pravi Sv. pismo — se mora v Gospodovom duhi, to je v duhi pravice, razdeliti. A v tom duhi se ne delila v Rusiji i tudi ne v našoj državi, gde je bila samo sredstvo za kortešacije raznih strank, — naše nigdar. Zakon, šteroga je izdao minister Paveo Radič, nosi na sebi tudi več krivičnih potez. Največša krivica v zakoni je ta, da siromaki zgubijo zemlo, če jo kupijo, gda ne do mogli rat plačovati. I ne samo zemlo, zgubijo tudi vse stroške i interese ino dobijo samo šumo nazaj. To oblast prizna zakon veleposestnikom i kupec pa zakoni mora to svojo gospodarsko smrt s podpisom pogodbe podpisati. Ki ma peneze, ka lahko včas ali v najkrajšem časi plača zemlo i če je ta ne predraga, naj jo kupi. Ali paziti mora na to, da veleposestnik plača državi 10 procentov i po pogodbi za 6 mesecov da kupleno zemlo na njega prepisati. Če to ne včini, zemlja je ešče ne njegova. Krivica pri odaji zemle je mešetarov služ, šterim zakon predpiše 2% procenta, ki ga kupec mora plačati. Teva dva procenta prineseta mešetarom v Prekmurji od pet do deset milijon dinarov dobička. Poodobriti Radičovej par kontraktov telko zasluži. Krivica je nadale tudi, ka se narod sili na kupčijo, ka se njemi pretijo, da zemlo zgubi, če je ne kupi, da bo velika arenda itd. Tak gučijo tisti, ki so strah za svoje procente. Zakon pravi, ka je samo dovoljeno, ne pa zapovedano, zemlo kupiti. Zemla ostane z arende tečas, dokeč ne de stalnoga agrarnoga zakona i ka te zemle nihče nemre i ne sme vzeti od onih, šterim je razdeljena, če ravno je ne kupijo. Vsaki ma čas si peneze pomali vkup devati i zemlo te kupiti, gda de meo občen. Če je pa što že kupo zemlo i misli da se njemi je krivica godila pri pogodbi, ma juš po zakoni apelirati na agrarnoga ministra. Dokeč minister pogoobe ne odobri, ne veže niedno stranko. Če minister apelacijo sprejme, se more pogodba znova sklepati. To je na kraci v zakoni, nega pa notri tistih strašil, šterimi mešetarje sagajo ljudji. — Govornik so od člena do člena razložili zakon, se zahvalili g. plebanoši včl. g. Jožefi Krantzi za junaško vodstvo naše krščanske stranke v tišinskoj fari, štera se v parlamentu neustrašeno bori za pravice naše vere i za dobrobit našega ljudstva i vrle volilce pozvali naj se i nadale dajo od g. plebanoša voditi. G. plebanoš so se za tem g. poslanci zahvalili za obisk i pozvali ljudstvo, naj ostane verno stranki, štera se tak trdno bori za autonomijo Slovenije.

Na Martinišče so darovali v dinaraj: Šolske sestre Golnik 10, Utrša Bara 10, Ivan Horvat 20, Matjašec Štefan gl. nabirač Lipa 117, Jakšič Ivan G. Bistrica 30, Kreslin Jožef Sr Bistrica 10, Familija Leban Žižki 30, (za popravo škode po povodni v Martinišči) Leban Žižki 20, Kreslin Verona Sr. Bistrica 10, Špilak Jožef nabirač Brezovica 80, Törnar Matjaš Črenšovci 10, Jakšič Bara i hči G. Bistrica 20, Romarje v M. Lovretski iz Trnja 7, Žižek Verona Črenšovci nabrala 70, M. Štarkl župnik Sv. Peter 100, Žižek Verona Črenšovci nabrala 35, Vojkovič Jože Turnišče nabralo 151, Skledar Štefan Turnišče nabralo 352-50, Tkalec Matjaš

G. Bistrica 5. — Gonilar Lovrenc i žena sta plačala na Martinišče 60 dinarov. S tem sta plačala za sebe i tudi za deco, štero oskrbuje ta — svoje dece naime nemata — po 10 dinarov i stem sta svoj dug rešila. Izjavila sta pa da to ne bio zadnji dar. Te čin je posnemanja vreden. Ravnotak tudi čin družine Leban Žižki, štera je tudi več plačala.

Pošta upravnništva.

Novak Štefan Dugaves. Novine i M. List iščite pri Hozjani. Kalendar smo Vam poslali. Za novo leto potom oglasa vse plačali. **I. Gorza. Markovci.** Novine z čekom smo Vam poslali. **Čagran Jožef Brezovci.** Poslali 2 kalendara. Plačata za vsakoga 4 Din. **Poredoš Ivan. Renovica.** Javite se pri vašem širiteli, on naj nam omeni, ka prosite. **Ivanski župan.** Odstopili dopis novomi uredniki. Obvestite nas, na koj ste poslali 10 Din. **Franc Zelko. Tešanovci.** Za oboje z kalendarom vred plačate 45 Din. **Gomboši Karol Šalamenci.** Šeruga je plačao 1000 Din. Ti 570 Din, stem je na 1925 leto vse plačano. Vidva si med sebov razračunajta, kelko na šteroga spadne. **Gumilar Leopold. Tišina.** Vse ste plačali. Hvala lepa. **Kerec Mihal. Vidonci.** Na Martinišče smo sto dinarov odračunali i v Novinah je tiskarna edno nulo vonehala, Vse je vredi. Kalendar, če si ga ne dobo, vkratkom dobiš. **Kozar Jüri. Martinje.** Hvala za gorečnost, s šterov ste nam nove naročnike spravili. Le tak naprej vsi! **Gašparič Franc. Kobilje.** Naročnino za lansko leto z zahvalnostjov sprejeli. Za Marijin List agiterajta z Miholičom, ka de ga vsaka hiša mela.

Podpirajte „NOVINE“

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	250 Din.,
„ „ žita	175 „
„ „ ovs	175 „
„ „ kukorice	160 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg.	16—18 D.	14 D.
v Ljubljani „	16—18 D.	14 D.

3. Krma

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrebečka borza.

dne 30 decembra 1925.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 55.45
Schiling	D 7.90
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.66
20 kronski zlat	D 205.—
Francoski frank, 1 frank	D 2.—
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.075
Švic. fran., fr.	D 10.85
Talijanske lire, 1 lira	D 2.25
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Šv. frcv 9.1725.

Mali oglasi.

ODA SE NOVA HIŠA

z 4 sobami, kuhinjo i klet 5 plúgov zemlje v ednom falati, pri Sv. Jelenu pri Čakovci. Upita se naj pri ANDREJI ŽNIC pri Sv. Jelenu.

PONUĐITE OBVEZNO:

orehovino, zdrave trde hlode: gabrov, hras-tov, jesenov, javorov, topol, črešenj, lip, jos, staroznanaj tvrdki: FRANC KUPNIK. Podplav pri Rogaškoj Slatini, Slovenija. Kupujem tudi i plačam taki: kostanova drva za tanin! 11. Jan

Dr. Ciril Komotar, prvlejši asistent ljubljanskoga državnoga špitala i sledkar asistent zdravniške fakultete kraleske univerze v Zagrebi, se je naselil kak ožnji zdravnik v Križevcih v Prekmurji. Vetežnike sprejema redno vsakši den i ob vsakšem časi, samo med 12. i 4. vórov zadvečara se večkrat na teden müdi na trahomskih postojaj v D. Petrovcih, Šalovcih i Fokovcih. 23. Jan

K odaji je lepo posestvo 7 oralov zemlje, travniki, šume, gorice ino novo zidano poslopje. Nahaja se v bližini velike ceste v Bučevcih. Odam po jako nizkoj ceni MARTIN STUHEC Kupetinci št. 8. Sv. Jurij ob Ščavnici.

ODA SE POSESTVO obstoječe iz velike hiše, gospodarskoga poslopja vse v najlepšem stanju, veliki sadonosni sadovnjak nasajen z lepim in roditavnim drevjem, pet oralov dobro obdelane ino sejane zemlje, k tomi šče pripada lanski povsem in slama. Kupec se lahko včasi naseli. Posestvo leži v bližini sv. Križa in se zavolo odseliti včasi oda, po jako nizkoj ceni. Što šče kupiti, naj se zglasti v gostilni MAJER, Stara-nova vas, Stajersko. 31. Jan

NA ŠAFARSKOM

pri Raskriži je k odaji ali se da z arende lepo posestvo. K posestvi spada: gostilna, 3 i pol oralov zemle, vrt, 2 orala senožeti, velki sadovnjak, eden oral goric i en oral šume s hrastovinov za doge, podseke, deske itd. itd. Kupci naj se zglastijo pri VOZLIČ VIKTORI na Šafarskom. 21. Jan

Slovenska banka d. d.

podružnica DOLNJA LENDAVA.

plača najbolje dolare
:- in zlate peneze :-

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami iu valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDOŠI BARNABAŠ, trgovci z papiriom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rimsko katoličanske cerkvi ino pošte.

K odaji je:

edna lokomobila 12 HP. na potačaj; druga lokomobila pa 4 HP, i edna mlatilnica l. m. s. Nadalje 2 motora na sirovo maslo za pogon mlatilnic. Oznanjeni stroji se dobijo po fal ceni.

Resni kupci se naj zglastijo takoj pri

FRANC NORČIČ

v Bakovcih št. 140. p. M. Sobota

Tesani les

za rušte, deske, tate, stafelni, fostni, mostnice, cement, apno drva itd. dobi se po najnižji dnevni ceni začne se po novem letu sprejema vse naročila različnega lesa.

Joško Černjovič

Soteska ulica 71.

VELIKA KAVARNA.